

Procedura zarządzania ryzykiem w ministerstwie oraz przykładowy arkusz zarządzania ryzykiem

1. Wprowadzenie

1. Proces zarządzania ryzykiem jest procesem identyfikacji, oceny i przeciwdziałania występowania ryzyka. Obejmuje on:

- 1) możliwie jak najszybszą identyfikację ryzyka związanego z planowanym działaniem urzędu,
- 2) ocenę stopnia wpływu ryzyka na uzyskane wyniki lub cele urzędu,
- 3) zastosowanie odpowiednich środków kontroli ryzyka.

2. Kluczowym elementem polityki zarządczej jest określenie poziomu ryzyka tzw. „apetytu na ryzyko” tolerowanego przez organizację i właścicieli procesów administracyjnych.

Struktura tego procesu obejmuje:

- 1) dokumentację dotyczącą zarządzania ryzykiem,
- 2) pełnione role i wykonywane zadania,
- 3) plany organizacyjne urzędu.

3. Celem procesu zarządzania ryzykiem jest określenie:

- 1) głównych celów dotyczących zarządzania ryzykiem oraz sposobu, w jaki łączą się one z celami organizacji,
- 2) struktury zarządzania ryzykiem, w tym danych o osobach ponoszących odpowiedzialność za działania kontrolne,
- 3) praktycznego sposobu zarządzania ryzykiem i minimalizowanie go.

4. Proces zarządzania zidentyfikowanymi ryzykami odnoszącymi się do zadań w ministerstwie, dokonywany jest do końca I kwartału danego roku kalendarzowego.

5. Procedurę zarządzania ryzykiem w odniesieniu do zadań realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, określają odrębne przepisy.

6. Arkusz zarządzania ryzykiem jest integralnym elementem procedury, zawierającym ryzyka zidentyfikowane dla ministerstwa. Pracownicy, do których przypisano poszczególne ryzyka, określają prawdopodobieństwa i ich wpływ na realizowane zadania zgodnie z metodą samooceny ryzyka.

7. Wypełnione arkusze zarządzania ryzykiem przekazuje się do Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli.

8. Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli opracowuje i przekazuje członkom kierownictwa ministerstwa raport o zidentyfikowanych ryzykach.

2. Słownik pojęć

Pojęcie	Opis
Ryzyko	prawdopodobieństwo zaistnienia negatywnego zdarzenie, redukującego szansę organizacji na osiągnięcie jej celów
Wpływ	wielkość zaburzeń uniemożliwiających urzędowi skuteczne funkcjonowanie
Apetyt na ryzyko	maksymalny poziom iloczynu ryzyka i wpływu, jaki organizacja gotowa jest tolerować, zanim uzna, że konieczna jest interwencja.
Zarządzanie ryzykiem	proces, którego celem jest identyfikacja ryzyka, oszacowanie wpływu i podjęcie działań w przypadku ustalenia, że apetyt na ryzyko został przekroczony
Samocena ryzyka	metoda zarządzania ryzykiem polegająca na dokonywaniu pomiarów ryzyka i wpływu przez pracowników i ich przełożonych
Reakcja na ryzyko	podjęcie działań w wyniku stwierdzenia ryzyka przekraczającego apetyt, polegające na: <ul style="list-style-type: none"> - przeniesieniu ryzyka na inny podmiot, - tolerowaniu podwyższonego ryzyka, - wdrożeniu nowych mechanizmów redukujących ryzyko, - wycofaniu się z działalności w danym obszarze.

3. Poziomy ryzyka i wpływu

Ustala się 4 poziomy ryzyka, spośród których jeden jest przypisywany przez pracownika dokonującego oceny ryzyka:

Ryzyko	Opis
Krytyczne (K)	ryzyko może zmaterializować się w czasie krótszym niż kwartał ; prawdopodobieństwo wynosi > 80%
Wysokie (W)	ryzyko może zmaterializować się w okresie do pół roku roku; prawdopodobieństwo wynosi od 41-80%
Średnie (Ś)	ryzyko może zmaterializować się w ciągu najbliższego roku; prawdopodobieństwo wynosi od 20-40%
Niskie (N)	ryzyko może zmaterializować się w wyjątkowych okolicznościach; prawdopodobieństwo wynosi < 20%

Ustala się 4 poziomy wpływu, spośród których jeden jest przypisywany przez pracownika dokonującego oceny ryzyka:

Wpływ	Opis
Krytyczny (K)	poważne problemy z realizacją zadań; poważne problemy z jakością wykonywanej pracy; bardzo duży wpływ na koszty, zasoby lub reputację
Wysoki (W)	problemy z realizacją zadań; problemy z jakością wykonywanej pracy; duży wpływ na koszty, zasoby, reputację
Średni (Ś)	obniżenie jakości realizowanych zadań; mały wpływ na koszty, zasoby lub reputację
Niski (N)	nieznaczące obniżenie jakości realizowanych zadań; minimalny wpływ na koszty, zasoby, reputację

Dla procesów realizowanych w ministerstwie dopuszcza się niski i średni poziom ryzyka. Może on być modyfikowany przez właścicieli poszczególnych procesów.

<i>Wpływ</i>	<i>Krytyczny</i>	W	W	K	K
	<i>Wysoki</i>	Ś	W	W	K
	<i>Średni</i>	N	Ś	W	W
	<i>Niski</i>	N	N	Ś	W
		<i>Niskie</i>	<i>Średnie</i>	<i>Wysokie</i>	<i>Krytyczne</i>
<i>Prawdopodobieństwo</i>					

W przypadku, gdy dla danego ryzyka określony zostanie poziom krytyczny lub wysoki, zgłaszający pracownik omawia z kierownikiem komórki organizacyjnej, jakie dodatkowe mechanizmy kontrolne mogłyby zredukować to ryzyko do niższego poziomu. Jeśli rozwiązanie problemu nie jest możliwe w ramach środków, jakimi dysponuje dana komórka organizacyjna, ostateczną decyzję w sprawie rozwiązania problemu podejmuje dyrektor generalny.

Nazwa obszaru działalności:

I

Przykładowy arkusz zarządzania ryzykiem

Lp.	Obszar ryzyka	Ryzyko	Właściciel	Zarządzający dyrektor	Ocena ryzyka			Mechanizmy kontroli		Reakcja na ryzyko	Uwagi
					Prawdopodobieństwo	wpływ	wynik	Istniejące	Słabości		
1.											